Pitanja ZI 2011.

- 1. Na što ukazuje *trovrsna* reakcija ljudi na Isusovo rođenje (Mt 2,1-12)?
 - a) jedni su poput mudraca koji ga neumorno traže da mu se poklone,
 - b) drugi su poput pismoznanaca koji o njemu sve znaju i druge upućuju, ali ga sami ne traže,
 - c) a treći su poput Heroda koji ga se boji i traži da ga pogubi.
- 2. Što označava *raznolikost* izgleda mudraca? Univerzalno značenje Isusova rođenja za sve ljude svih rasa i svake dobi
- 3. Koji redak iz *Iz* se odnosi na proročanstvo Mesije? (Iz 60,3).
- 4. Koja je tvrdnja *netočna* (Mt)?
- 5. Što je *horizontalni* vidik bijega u Egipat? Horizontalni je uvjetovan Herodovom zlobom i nakanom da pogubi dijete
- 6. Što je *vertikalni* vidik bijega u Egipat? Vertikalni je ispunjenje Božjih planova i svega onoga što je Bog navijestio po prorocima.
- 7. Zašto Mt završava izvještaj o bijegu u Egipat riječima o *ispunjenju* (2,15-23)? **To je prikaz vertikalnog vidika, tj. da se sve ispuni što Bog navijesti po prorocima.**
- 8. Što znači izraz "dijete i njegova majka" (Mt 2,13-15)?
 - a) da Josip nije Isusov tjelesni otac.
 - b) Četiri se puta spominje: "dijete i njegova majka".
 - c) Dijete je iznad majke,
 - d) sva njezina veličana dolazi od njezina majčinstva.
- 9. Kako je Izrael kroz povijest doživljavao *Egipat*? Kao utočište i kao ropstvo
- 10. U SZ, tko je *boravio* u Egiptu? Abraham , Jakov i Mojsije
- 11. Što je zajedničko Jakovu i novozavjetnom Josipu? To što im je bog obećao da će ih vratiti iz egipta
- 12. Herodova naredba za ubojstvo dječice ima *paralelu* s.. Početkom Izraelove povijesti
- 13. Koliko postoji Isusovih *govora* u Mt?
- 14. Koja je *zajednička tema* Isusovih govora (Mt)? Obrađuju zajedničku temu: "evanđelje o Kraljevstvu"

- 15. Čime je karakteriziran poziv (Mt 4,18-22)? Božjim pozivom i ljudskim odgovorom
- 16. *Kome* je upućen Govor na gori? Učenicima i mnoštvu
- 17. Što predstavlja *gora* kod Govora na gori? Predstavlja novi Sinaj, mjesto konačne objave Božje.
- 18. O čemu govori glavni dio Govora na gori? Nova pravednost: Savršenija od pravednosti teologa Savršenija od pravednosti farizeja
- 19. Čime Isus *započinje* svoje propovijedanje u Govoru na gori? Blaženstvima
- 20. Gdje **ne** nalazimo *makarizme*?

Blaţenstva, grčki makarizmi, kratke su Isusove odrešite izreke koje iskazuju njegov religiozni ideal. Blaţenstva dakle, predstavljaju 'ideal' Isusove vjere. Knjiţevna vrsta poznata i u antiknom svijetu. Primjenjuje se na ljude koji su bogati, sretni u obitelj, uspješni, slavni. U Starom zavjetu: u psalmima, mudrosnoj i apokaliptičkoj literaturi. Tu pise da se nalaze a gdje se ne nalaze nisam našla...

- 21. Što čini *inkluziju* Govora na gori? blaženstva
- 22. U kojem licu Mt donosi govor *siromasima*? U trećem licu
- 23. Tekstualno, gdje Mt *smješta* Očenaš? Središte govora na gori
- 24. Tekstualno, gdje Lk *smješta* Očenaš?ž Izvješće o Isusovu putu u jeruzalem
- 25. Koje su *središnje* teme Očenaša? U prvom dijelu objavu Boga kao Oca i njegova kraljevstva, u drugom dijelu čovjeka potrebita spasenja.
- 26. Koja je slika "*zlatna nit*" Govora na gori? Slika o bogu kao ocu
- 27. U Pracrkvi, tko je *smio* moliti Očenaš? Moliti Očenaš smjeli su samo punopravni članovi Crkve.
- 28. Koliko prošnji donosi Lk u Očenašu?

29. *Koliko* prošnji donosi Mt u Očenašu? 6 odnosno 7

30. Otkud razlika između Mt i Lk u Očenašu?

Kod Židova je bio običaj da se završni dijelovi molitve proširuju. Matej kao Židov pišući svoje evanđelje židovskim kršćanima služi se tom praksom i u duhu židovskog bogoslužja osvjetljuje i proširuje Lukino izdanje dodajući na kraju svakog dijela tumačenje ili novu prošnju.

31. Zašto je Izrael suzdržan oko Božjeg *očinstva*?

Zato što Isus nije prvi koji je boga nazivao ocem(to su činile i sve religije prije) te zato što Izraelu je Bog Otac ukoliko ga je stvorio, a ne ukoliko ga je rodio.

32. Tko otkriva Božje majčinske crte?

Deuteroizaija u Božjem odnosu prema Izraelu otkriva majčinske crte:.

33. *Koliko puta* Isus Boga oslovljava "Oče"? 170 puta

34. Koja dva evanđelja najviše donose Isusovo obraćanje Bogu kao *Ocu*? Najčešće u Matejevu i Ivanovu evanđelju

35. U Isusovo vrijeme, kada se smjelo izustiti Božje *ime*?

Samo jedanput na dan pomirenja smio ga je izgovoriti Veliki svećenik

36. Što znači hebr. Abba?

Tata (kao otac diječjim riječnikom)

37. Što znači hebr. *Kadiš*?

Sveta molitva

38. Što znači hebr. Šemoneh Esreh?

Osamnaest blagoslova

39. U čemu je razlika između Šemoneh Esreh i Očenaša?

U Kadišu se molitelj obraća Bogu jezikom odstojanja u trećem licu

Moli za nacionalno kraljevstvo

Za život doma Izraelova

Ili

oblikom, poretkom i sadržajem.

Židovske molitve započinju i završavaju odužim svečanim hvalopojima čeka nema u očenašu

- 40. Što označava *dodatak* "koji jesi na nebesima"?
 - a) uobičajen u židovskim molitvama,
 - b) ne označava prostor,
 - c) niti Božju udaljenost,
 - d) nego ističe Božje veličanstvo
 - e) I razliku od zemaljskog oca.

41. Što znači hebr. *Adonaj?* Gospodin

42. Kako čovjek posvećuje Božje ime?

Čovjek sveti Božje ime živeći u skladu s voljom Božjom, čineći pravicu, ljubeći milosrđe i hodeći smjerno sa svojim Bogom

- 43. Koji evanđelist **ne** spominje *kraljevsko Božje*? Luka
- 44. Zašto Prazajednica *nakon* Uskrsa moli "Dođi Gospodine Isuse" (1 Kor 16,22; Otk 22,20)?

Uskrsli Krist postao je kraljevstvom u osobi i stoga Pavao više ne propovijeda Boţije kraljevstvo, nego Gospodina Isusa Krista

45. Što **ne** označava Božje kraljevstvo?

Dvoznačan pojam Boţieg kraljevstva: Boţie kraljevstvo kao aktualno Boţie kraljevanje, te eshatološko dovršenje tog Boţijeg kraljevanja-kraljevstvo u kojem neće biti tuge, ni jauka, ni boli, ni smrti. – to označava

46. Tko su bili Eseni?

Skupina svećenika i pobožnih laika u kumranskoj pustinji zapadno od Mrtvog mora.

- 47. Koja grupacija njeguje ideju *trostrukog* Mesije? Eseni
- 48. Koja zajednica naglašava vršenje *Zakona?* Farizeji
- 49. U Isusovo vrijeme, koja je bila *borbena* frakcija? Zeloti
- 50. Što su *prispodobe*?

Slikovit način govora,u kojem se slikom iz našeg svakidašnjeg života ili iz prirode osvjetljuje duhovna zbilja, tajna Božjeg kraljevstva.

51. Što su *parabole*?

Poseban oblik prispodoba. Ne polaze kao prispodobe od općeg slučaja koji vrijedi uvijek i svugdje, koji se može uvijek iznova provjeravati, nego od pojedinačnog slučaja koji se jednom dogodio ili kao takav zamislio

52. Čime *završava* parabola? Pitanjem

53. Zašto Isus ne bira žene u Dvanaestoricu?

To je uvjetovano povijesnim shvaćanjem da žene ne mogu predstavljati Izraelova plemena

54. Na što ukazuje broj 12?

Kozmički broj dvanaest ukazuje na otvorenost Božjeg kraljevstva svim narodima i svemu stvorenju

55. Zašto gospodar traži da sluge ostave *kukolj* (Mt 13,36-43)?

Gospodar zahtjeva suživot, U odgovoru gospodara krije se i veliko pouzdanje u snagu i izdržljivost pšenice, on zna da ju kukolj neće nadvladati i da će unatoč ugrozbi dozreti za žetvu

56. Ako kukolj predstavlja zle a pšenica dobre ljude, koja je *pouka* prispodobe o kukolju (Mt 13,36-43)?

Daje svakom čovjeku, napose zlu čovjeku, mogućnost i vremena da se predomisli, dozrije, obrati i spasi. Taj milosni rok trajat će do žetve, tj. do sudnjeg dana. A onda će uslijediti konačna i nepogrešiva dioba između dobrih i zlih,

- 57. Koji evanđelist uvijek govori o *Očevoj volji*? Matej
- 58. Zašto Isus *kritizira, dokida ili usavršava* Zakon? Svoj kritički stav opravdava upravo svojom vjernošću prema Zakonu koji želi očistiti od ljudskih natruha i otkriti u njemu iskonsku Božju volju
- 59. Što je vrhunac Isusove *etike*? Nadilaženje zakona i zakonskih ograda bitna je oznaka "veće pravednosti"